

Autonomizacja (względem KSE, na poziomie nN
i SN) elektroprosumenckich osłon kontrolnych
(dwóch domów jednorodzinnych
i przedsiębiorstwa z sektora MMSP) ze źródłami
PV, w standardach transformacji TEE

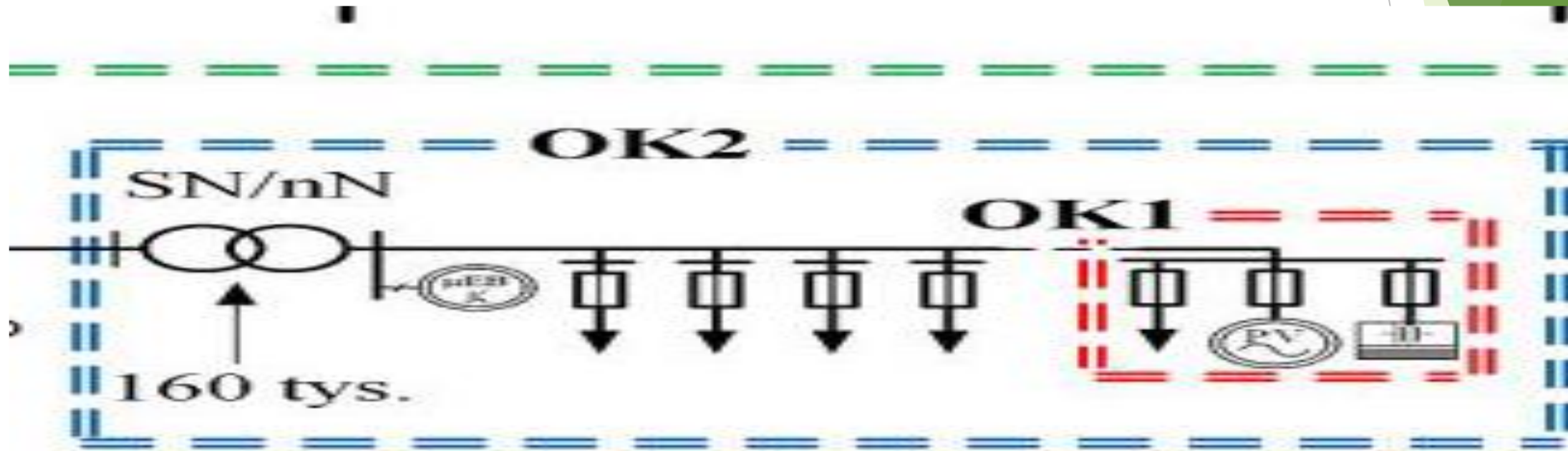
27-02-24

Komunikat - KIE

Minister R. Gawlik, dr inż. S. Kajzer, dr inż. J. Chmiel

Elektroprosumenckie przykładowe instalacje PV, bez lub z pompą ciepła domów jednorodzinnych i zakładu przemysłowego – osłona kontrolna OK1 pokazana poniżej (zaczerpnięty fragment z Rys. 5.1 Białej Księgi J. Popczyk_v. alpha)

Komunikat został opracowany przez zespół autorów w składzie:
dr inż. J. Chmiel – rozpoczął prezentację, kontynuował Minister R. Gawlik oraz dr inż. S. Kajzer

- ▶ dr inż. J. Chmiel podkreślił, że zespół przedstawi/l swoje pilotażowe mikroinstalacje elektroprosumenckie na osłonie kontrolnej OK1 (prezentacja nie dotyczy osłony OK2 jak podano w tytule), które będą mogły pracować: wyspowo od marca do września (PV z ZE) lub przez cały rok (PV + pompa ciepła; zakład przemysłowy z PV) – sygnalizując napotykanne problemy i rozwiązania wynikające z odrębnego wyposażenia poszczególnych instalacji
- ▶ Pierwsza mikroinstalacja PV z zasobnikiem akumulatorowym na osłonie kontrolnej OK1 została przedstawiona przez dr inż. J. Chmiela na styczniowym spotkaniu konwersatoryjnym – podkreślając, że poprzez świadome uczestnictwo w rynku energii i budowanie własnej odporności, można osiągnąć autonomizację domu jednorodzinnego, co jest szczególnie ważne w sezonie letnim
- ▶ Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego na poziomie indywidualnym i lokalnym jest już możliwe do zrealizowania, czego przykładem była zaprezentowana instalacja PV z zasobnikiem energii w domu jednorodzinnym
- ▶ Do poprawienia są relacje komunikacyjne z operatorem systemu dystrybucyjnego, by obniżenie zużycia energii sieciowej, zgodne z głównym celem elektroprosumeryzmu – było tak samo postrzegane przez operatora SD jak i elektroprosumenta

Ośłona kontrolna OK1 - Elektroprosumencka przykładowe instalacje PV z pompą ciepła w Pruszwowicach

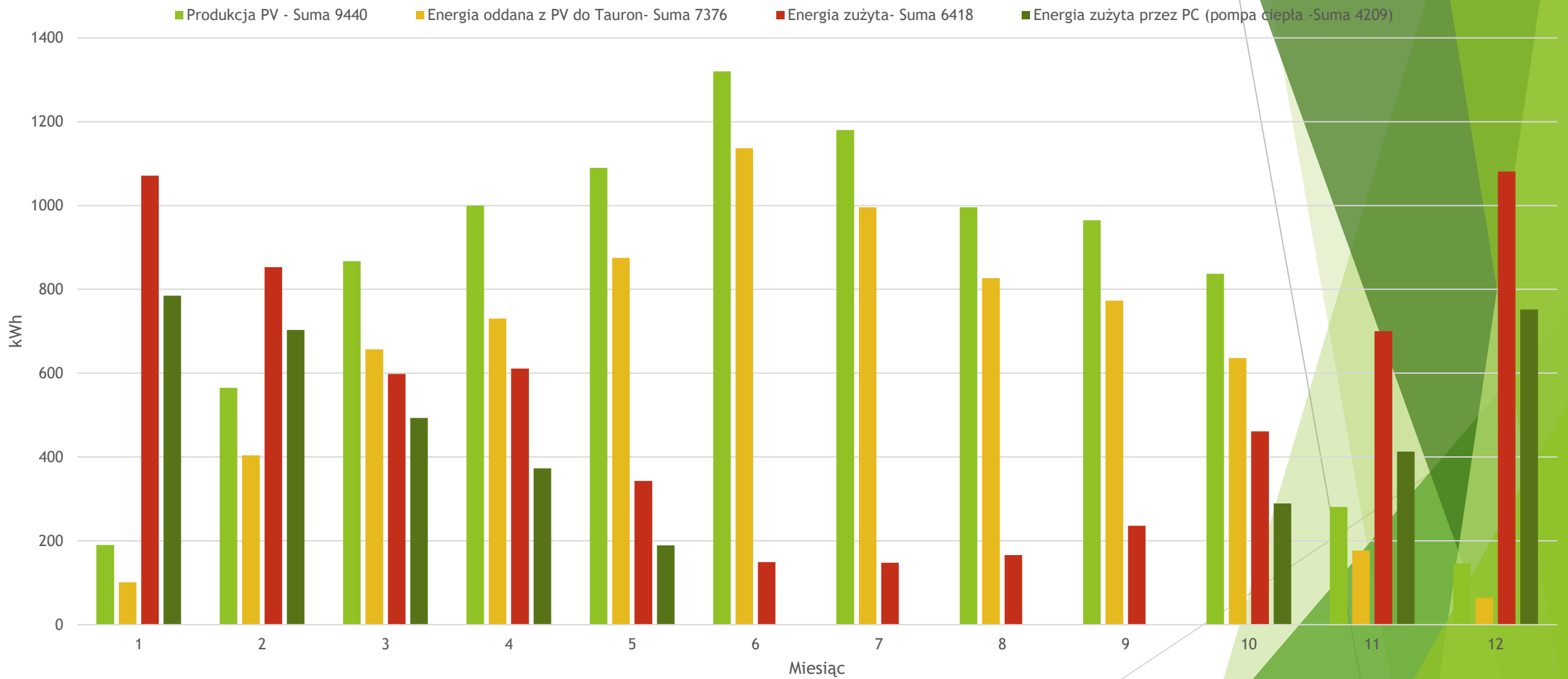
- ▶ Drugą prezentowaną przez zespół instalacją PV z pompą ciepła – była instalacja Ministra Radosława Gawlika
- ▶ Mikroinstalacja jest instalacją PV z pompą ciepła w Pruszwowicach
- ▶ Dom jednorodzinny zamieszkiwany przez 3 osoby (okresowo mieszka 5 osób)
  1. Na dachu domu jednorodzinnego o kubaturze 140 m² zainstalowano 9,76 kWp paneli fotowoltaicznych
  2. Dom wyposażony jest w pompę ciepła Panasonic 9,76 kWp, typ WH-SCOO0709J3E5
  3. Poniżej przedstawiono produkcję energii z PV, energię oddaną do sieci (Tauron), zużycie energii w latach 2021 do 2023

Ośłona kontrolna OK1 - Elektroprosumencka przykładowe instalacje PV z pompą ciepła w Pruszwowicach

- ▶ W przypadku Pruszwowic – instalacja PV z pompą ciepła – umożliwia pracę instalacji przez cały rok
- ▶ Na kolejnych trzech slajdach pokazano produkcję energii z PV (kolor jasno zielony), energię oddaną z PV do Tauron Dystrybucja (kolor brązowy), Energię pobraną po zbilansowaniu (kolor czerwony – oprócz 2021 r), Energię zużyta oraz Energię zużyta przez pompę ciepła PC (kolor ciemno zielony)
- ▶ Tylko w roku 2021 – można stwierdzić brak pełnego pokrycia zużytej energii przez elektroprosumenta (czyli gospodarstwo domowe z pompą ciepła)
- ▶ Kolejne lata produkcja PV pokrywa w pełni zużyta energię domu z pompą ciepła PC

Ośłona kontrolna OK1 - Dom w Pruszwowicach

2021

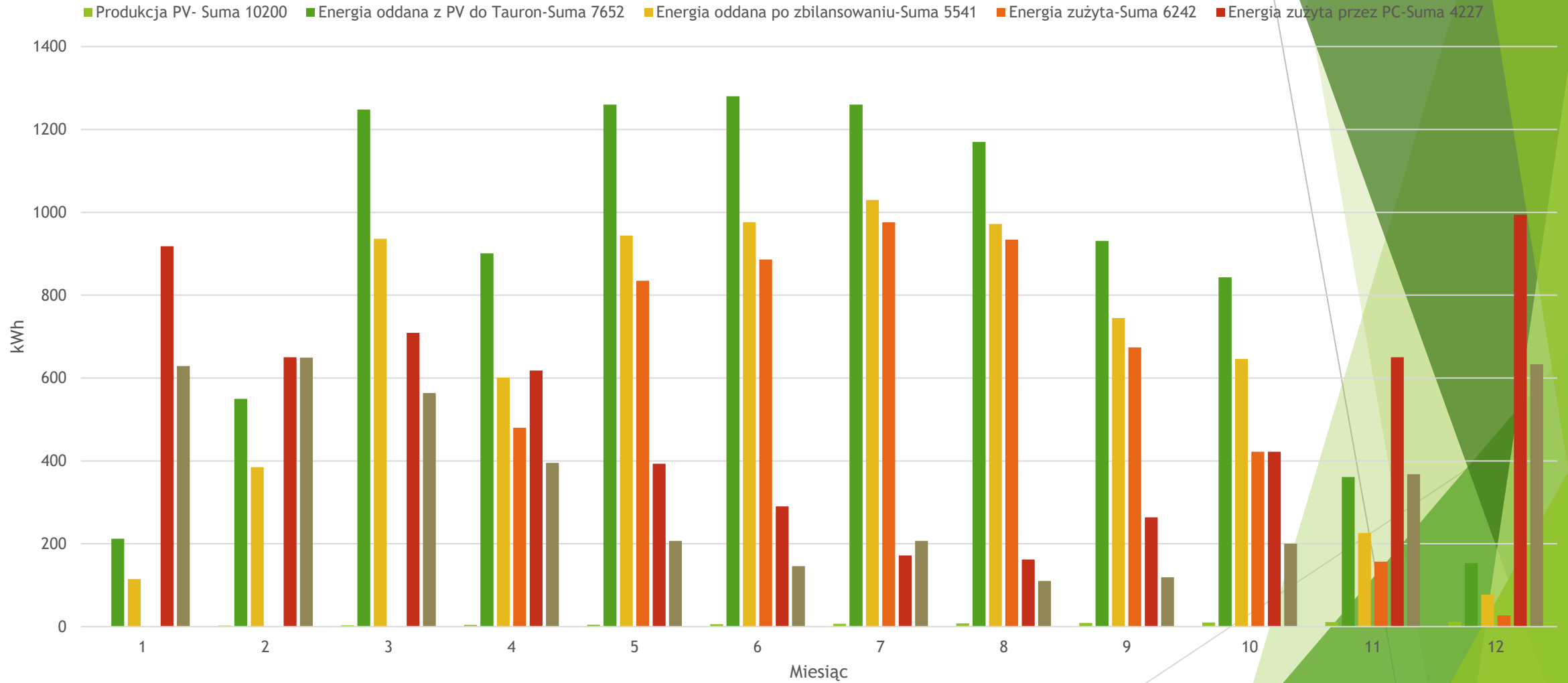

27-02-2024 KIE

6

Ośłona kontrolna OK1 - Dom w Pruszwowicach

2022

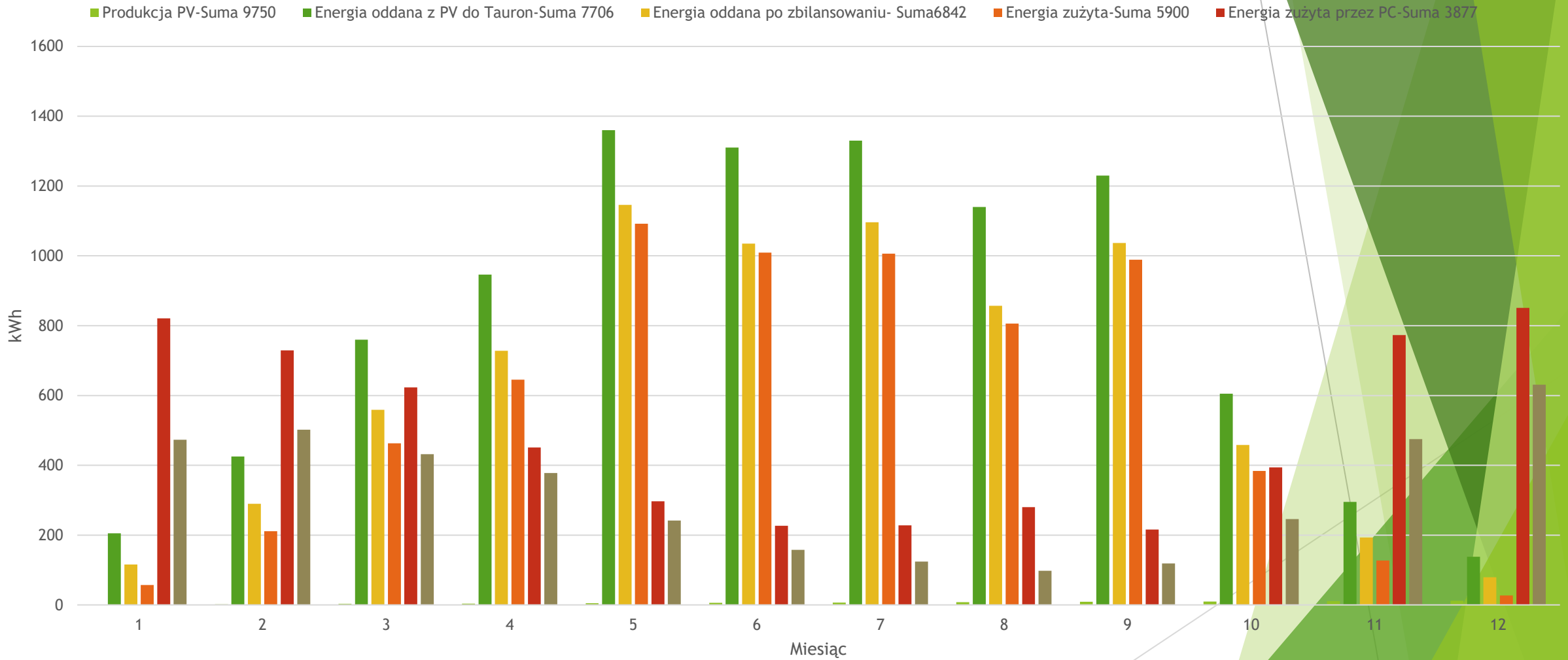

27-02-2024 KIE

7

Ośłona kontrolna OK1 - Dom w Pruszwicach

2023

27-02-2024 KIE

8

Problemy i rozwiązania

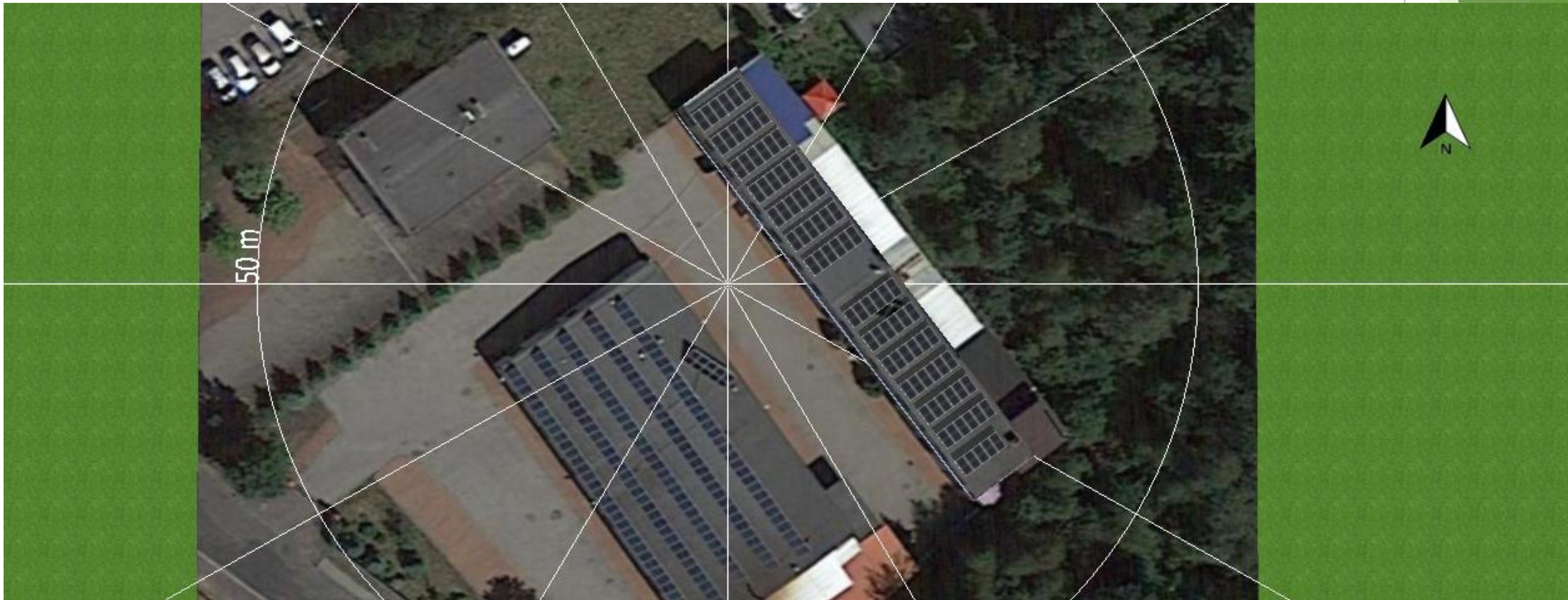
- ▶ Część problemów przedstawiałem w ramach styczniowego KIE
- ▶ Rozważane w przyszłości zwiększenie odporności elektroprosumenckiej i zwiększenie autonomizacji budynku przez:
  - 1) wyposażenie instalacji w magazyn energii (konieczność wymiany falownika),
  - 2) dodanie instalacji zarządzania energią budynku i jego urządzeń,
  - 3) zwiększenie termoizolacyjności ścian – eliminacji mostków cieplnych,
  - 4) zakup auta elektrycznego - wykorzystanie energii z PV oraz magazynu energii samochodu elektrycznego do bilansowania – technologia informatyczna rozwiązująca współpracę 2 magazynów energii (domowego i samochodowego) z PV i siecią,
  - 5) powołanie społeczności (spółdzielni) energetycznej, jeśli pojawią się lepsze warunki prawne -współpraca z innymi elektroprosumentami w Pruszwicach (Gminie)

Ośłona kontrolna Ok1 -Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

- ▶ Kolejna mikroinstalacja PV zabudowana jest na dachu zakładu produkcyjnego w Katowicach - którą przedstawił dr inż. S. Kajzer
- ▶ Na kolejnych slajdach zostaną zaprezentowane dane mikroinstalacji PV, szkic sytuacyjny oraz schemat instalacji PV
- ▶ Następnie zostaną pokazane raporty z mikrogeneracji generowane przez Tauron dystrybucja w latach 2021 do 2023

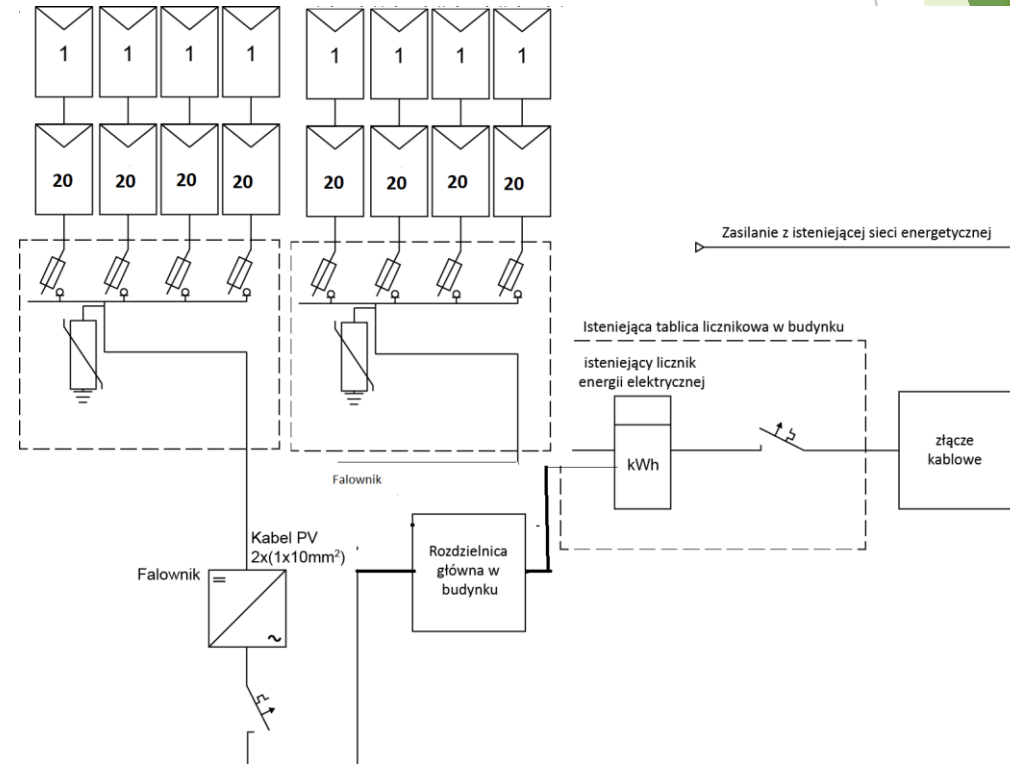
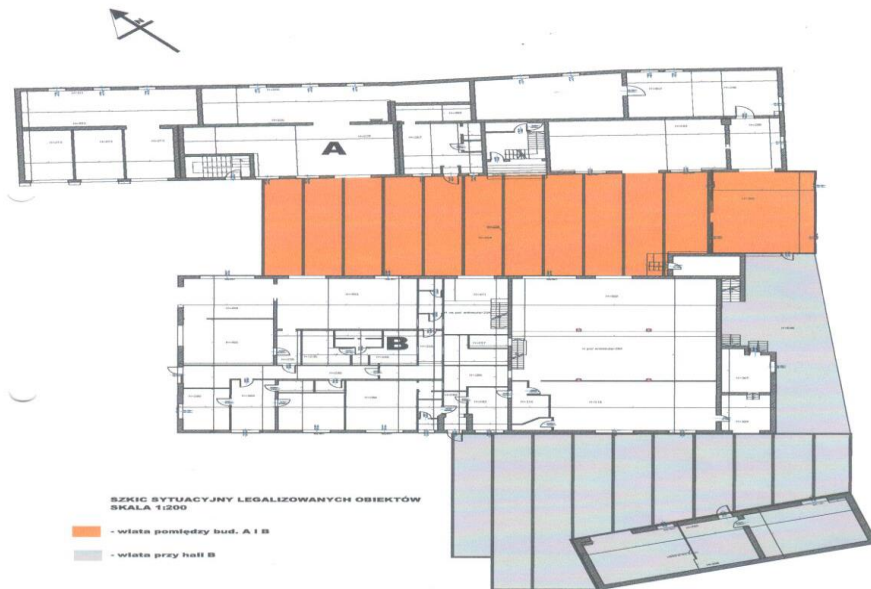
Ośłona kontrolna Ok1 -Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

- ▶ Szczegóły mikroinstalacji w zakładzie produkcyjnym na nN
- ▶ Moc umowna = 160 kW dla zakładu produkcyjnego
- ▶ Moc instalacji PV 40 kWp, Napięcie wejściowe DC falownika do 1000V – 2 szt.
- ▶ Widok z góry zakładu produkcyjnego

Oszłona kontrolna Ok1 -Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

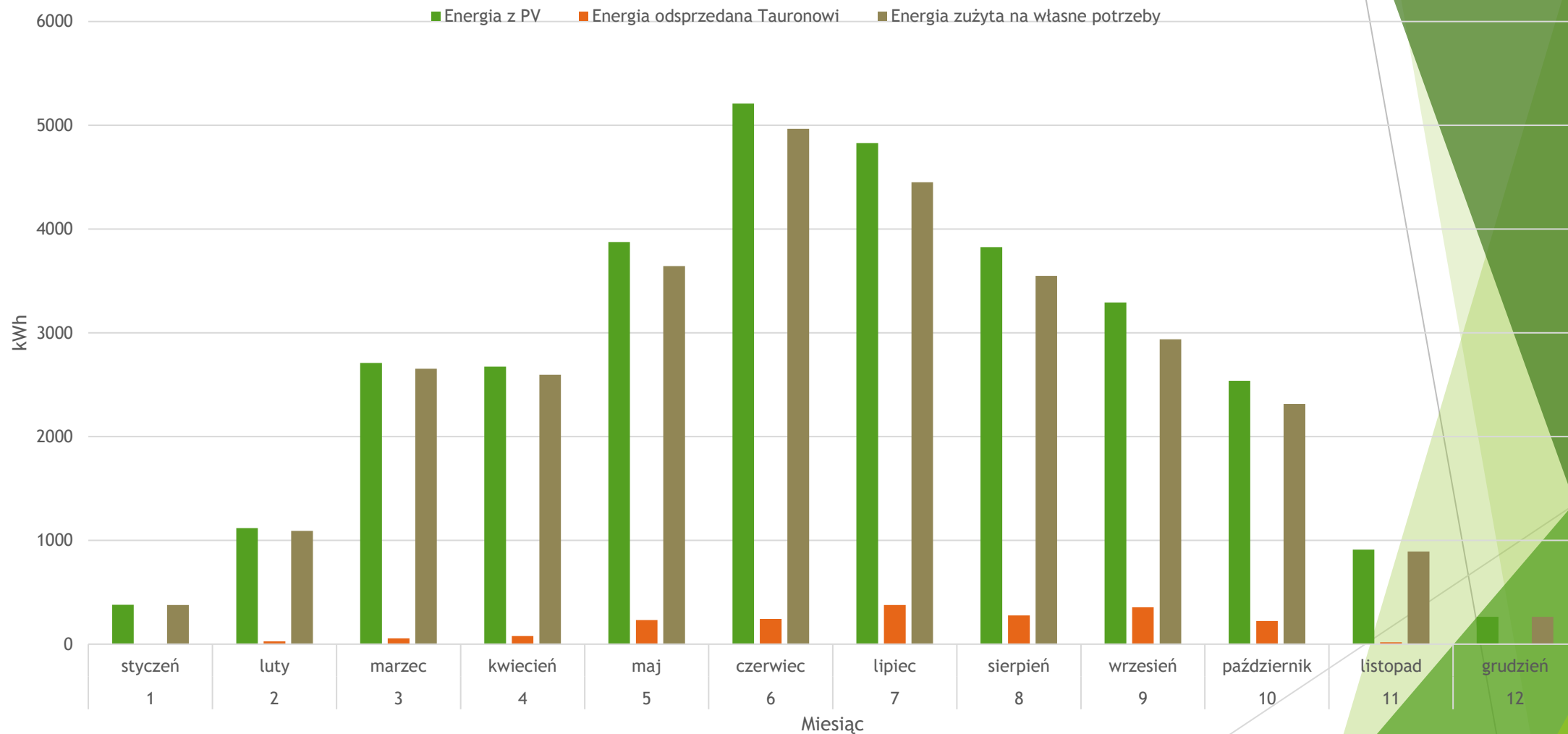
- ▶ c.d. Szczegółów mikroinstalacji
- ▶ Panele fotowoltaiczne - miejsce produkcji Korea; Moc modułu - 250 W-160 sztuk
- ▶ Wymiar: 1646x990x40; Waga 19kg
- ▶ Szkic sytuacyjny oraz schemat instalacji zasilania

- ▶ Na podstawie raportu z mikrogeneracji przez Tauron Dystrybucja za okres 1.01.21 do 31.12.21
- ▶ Sumaryczna energia uzyskana:
  - z PV-31634(100%);
  - oddana dla Tauron–1891 (5,98%);
  - wykorzystana na własne potrzeby 29743 (94,02%)

Ośłona kontrolna OK1 - Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

Wykorzystanie wytworzonej energii elektr. z PV firmy w 2021 r.

27-02-2024 KIE

14

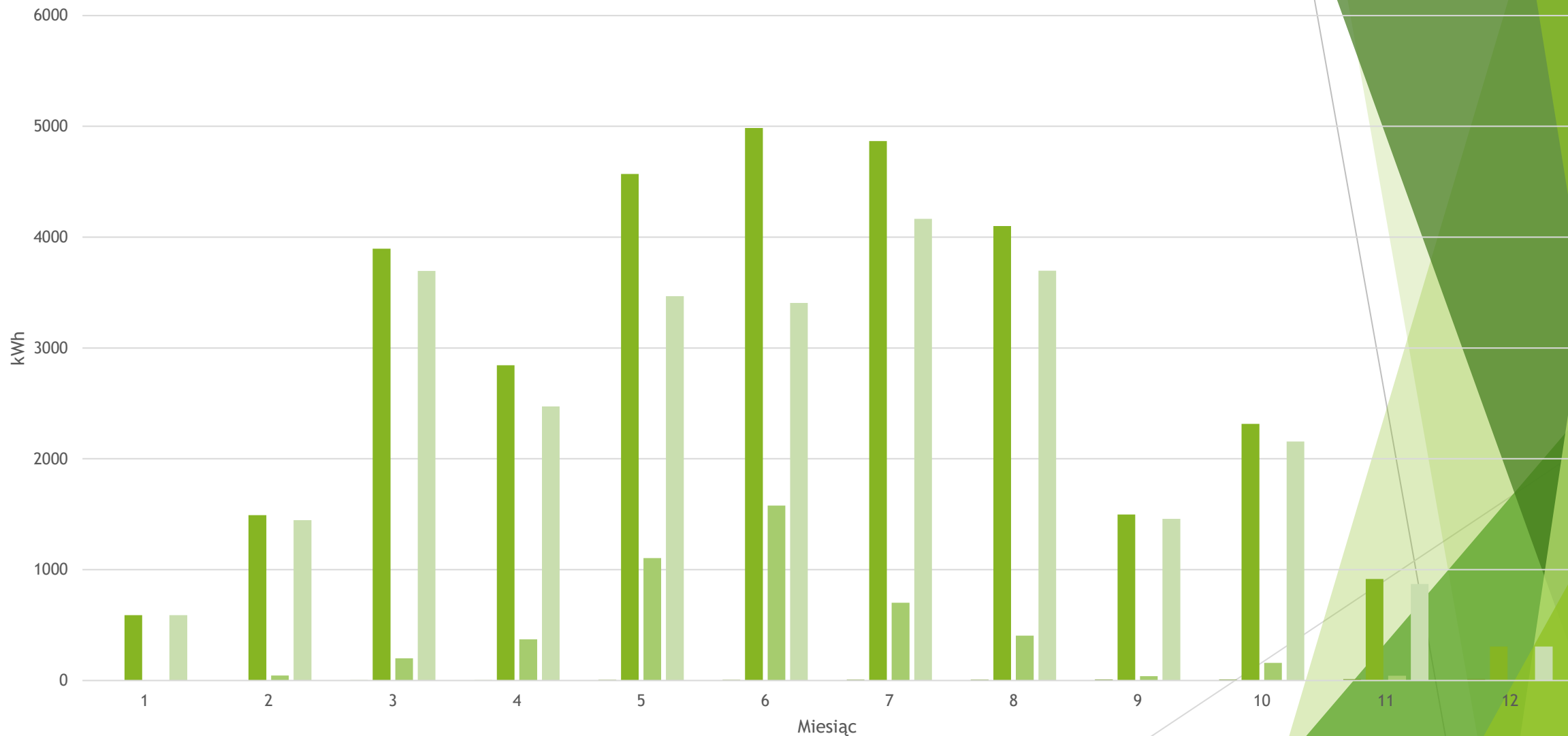
Ośłona kontrolna OK1 - Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

- ▶ Na podstawie raportu z mikrogeneracji przez Tauron Dystrybucja za okres 1.01.22 do 31.12.22
- ▶ Sumaryczna energia uzyskana:
  - z PV-32379 (100%);
  - dla Tauron-4648 (14,35%);
  - na własne potrzeby 27731 (85,65%)

Ośłona kontrolna OK1 - Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

Wykorzystanie wytworzonej energii elektr. z PV firmy w 2022 r.

■ Energia z PV   ■ Energia zużyta na własne potrzeby   ■ Energia odsprzedana Tauronowi

27-02-2024 KIE

16

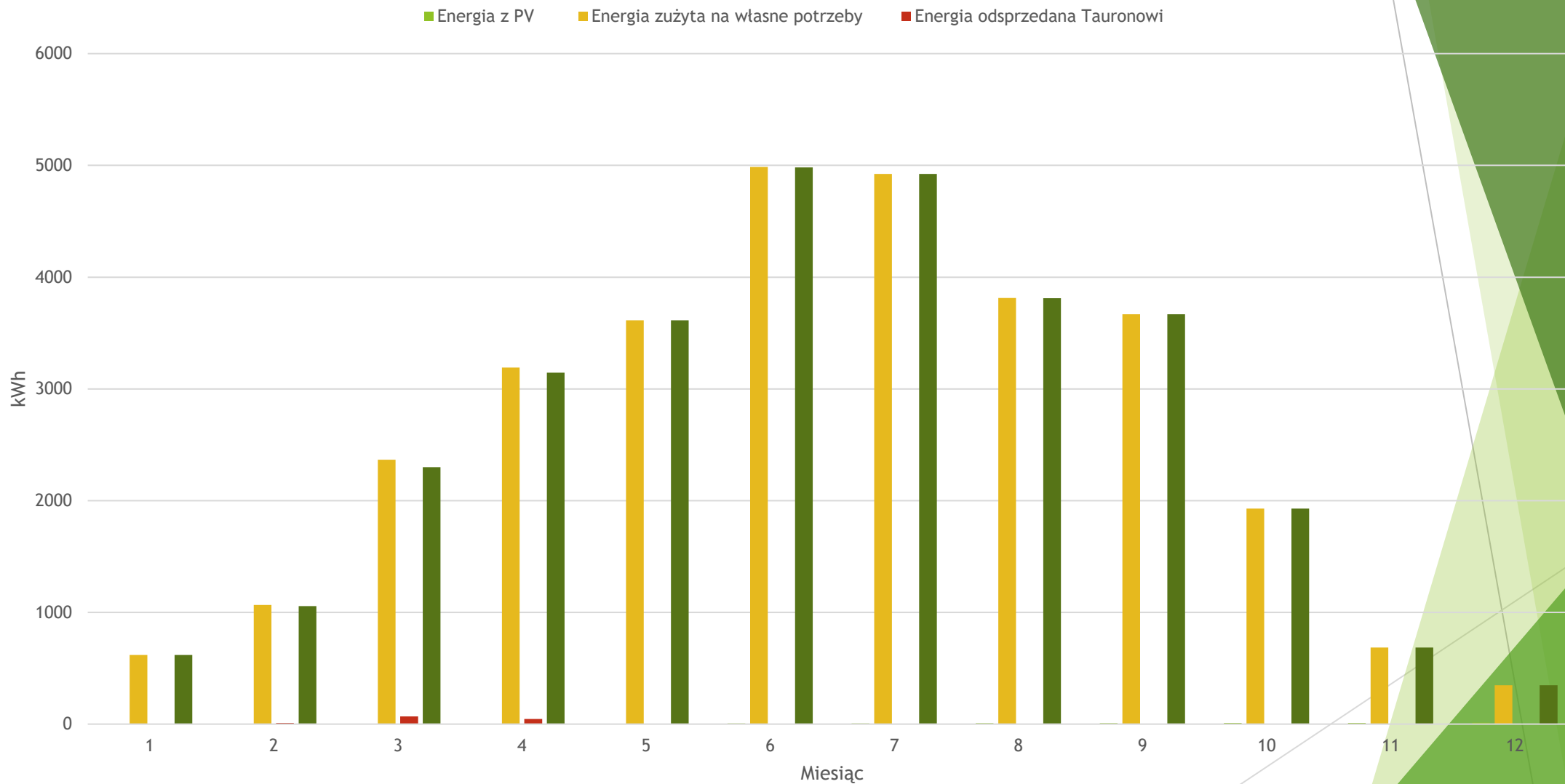

Ośłona kontrolna OK1- Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

- ▶ Na podstawie raportu z mikrogeneracji przez Tauron Dystrybucja za okres 1.01.23 do 31.12.23
- ▶ Sumaryczna energia uzyskana:
  - z PV-31205 (100%);
  - dla Tauron-129 (0,41%);
  - na własne potrzeby 31076(99,59%)

Ostłona kontrolna OK1- Mikroinstalacja w zakładzie produkcyjnym - Katowice

Wykorzystanie wytworzonej energii elektr. z PV firmy w 2023 r.

27-02-2024 KIE

18

▶ **PRÓBA PODSUMOWANIA (opracowana na bazie słownego wystąpienia autora)**

WSTĘP

- ▶ Głównym zadaniem przedsiębiorcy jest stałe określanie warunków zwiększania mocy przyłączeniowej Zakładu i adekwatne do niej zapewnienie energii elektrycznej na warunkach pozwalających utrzymać konkurencyjność działalności PRODUKCYJNEJ
- ▶ Podstawą naukową prowadzenia działalności gospodarczej jest „prawie ciągłe spełnianie przez określony SYSTEM TECHNICZNO-SPOŁECZNY” warunku, zależności matematycznej:

- ▶ **$S - K \geq 0 \rightarrow Z (1)$**

gdzie: S – wolumen sprzedaży towarów lub usług wyrażony „pieniądzach”

K – poniesione koszty, (w „pieniądzach”)

Z – osiągnięty zysk

Gdy warunek jest spełniony MAMY GENERATOR BOGACTWA,

Gdy warunek nie jest spełniony MAMY GENERATOR BIEDY.

Firma powstała w 1991 r.

- ▶ **W początkowym okresie wydierżawiała hale, pomieszczenia socjalno-biurowe i wydierżawiała jedno źródło zasilania należące do:**
- ▶ Katowickiego Holdingu Węglowego o mocy przyłączeniowej 80 kW

- ▶ **W roku 2012 właściciel podjął decyzję o zainwestowaniu w dodatkowe źródło zasilania - w sieć energetyki zawodowej Tauron**
- ▶ **Opracowano stosowny projekt i wybudowano stację transformatorową przy własnym współfinansowaniu w wysokości 12 tys. zł**
- ▶ **Tym samym zakład produkcyjny zasilany był z dwóch przyłączy o mocach:**

Katowicki Holding Węglowy:	80 kW,
Tauron S.A.:	40 kW
- ▶ **Krok ten pozwolił na znaczne zwiększenie poczucia BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO**

- ▶ Z firmą współpracowali najwyższej klasy specjaliści między innymi z:
  - ▶ Politechniki Gdańskiej,
  - ▶ Politechniki Śląskiej,
  - ▶ GIG-u,
  - ▶ Akademii Ekonomicznej

Systematycznie rozwijano kontakty zagraniczne pracując nad nowymi obszarami zastosowań dla silników satelitowych na emulsje wodnoolejową

- ▶ *Obawiając się cyklicznie pojawiających się zapaści finansowych górnictwa i związanych z nim ryzyk ciągłych restrukturyzacji, włącznie z ryzykiem stale wiszącej nad sektorem upadłości podjęto decyzję o perspektywicznej rezygnacji z przyłącza z Katowickim Holdingiem Węglowym*
- ▶ Przy założeniu zwiększenia zapotrzebowania na moc przyłączeniową do wartości 160 kW, rozpoczęto wraz z Tauronem pracować nad określeniem preferowanego na przyszłość rozliczenia za energię: na niskim czy średnim napięciu

PRZEŁOM:

- ▶ **ZAKWESTIONOWANO INWESTOWANIE W PRZYROSTOWEJ KONCEPCJI ROZWOJOWEJ, POSTAWIONO na „STRATEGIĘ BŁĘKITNEGO OCEANU”**
- ▶ Duża aktywność firmy na arenie społeczno gospodarczej, udział w targach i konferencjach, współpraca z Uczelniami, kontakty z Studentami: praktykantami i dyplomantami doprowadził do przełomu
- ▶ **W 2014 r. na jednym ze spotkań organizowanych przy okazji pracy nad Doktryną Energetyczną Pana Prof. Jana Popczyka, jeszcze w starym Kino Teatrze X w Gliwicach zagadnąłem dr inż. Marcina Fice, a może to On mnie zagadnął. „pracujemy nad nową drogą – FOTOWOLTAIKĄ”**
- ▶ **Przekazał materiały, kontakt, deklarację przyjazdu**

- ▶ I tak narodził się pomysł, a następnie koncepcja
- ▶ Przy współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach i firmą konsultingowo – wykonawczą, powstała Dokumentacja Projektowa Instalacji Fotowoltaicznej oraz wniosek o dofinansowanie jej realizacji

- ▶ **A w 2015 r. powstała: 3-fazowa mikro - instalacja fotowoltaiczna o mocy do 40 kWp, wybudowana na około 260 m² powierzchni dachu hali produkcyjnej (pokazana na przeźroczu ....)**
- ▶ Składa się z 160 modułów fotowoltaicznych w ośmiu łańcuchach, współpracujących z siecią zewnętrzną (tzw. system on-grid)
- ▶ Włączenie jej do eksploatacji nastąpiło w 2016 r.
- ▶ Przewidywany okres eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej wynosi 25 – 30 lat

Szacowany koszt netto budowy elektrowni fotowoltaicznej wynosił około 220 tys. zł
Wykonane projekcje finansowe biznes planu, dla warunków jego powstania określał okres zwrotu nakładów kapitałowych na około 10 lat eksploatacji, przy założeniu ceny 1[MWh] w wysokości 670 zł i 3% wzroście ceny energii elektrycznej – inflacji rocznie

► **Inne ważne odniesienia analizy techniczno-ekonomicznej to:**

Prognoza produkcji: 38000 kWh/r.

- **2021 r. elek. wyg: 31634 kWh, sprzedano: 1891 kWh (5,98%)**
  - **2022 r. elek. wyg: 32379 kWh, sprzedano: 4648 kWh (14,35%)**
  - **2023 r. elek. wyg: 31205 kWh, sprzedano: 123 kWh (0,41%)**
-
- **Redukcja emisji CO₂ : 1,93 Mg/rok**
  - **Średnia cena energii za 1kWh: 0,62 zł/kWh**
  - **Maksymalne oszczędności: 23560 zł/r.**

- ▶ **Uwaga:**
- ▶ **10 lat eksploatacji PV minie w 2026 r.**

Tym samym zakład produkcyjny zasilany był z trzech przyłączy o mocach:

- ▶ **Katowicki Holding Węglowy: 80 kW,**
- ▶ **Tauron S.A.: 40 kW,**
- ▶ **Mikro elektrownia PV: 40 kW**

▶ **c.d. INNE WAŻNE WYDARZENIA:**

Likwidacja Katowickiego Holdingu Węglowego

- ▶ **Przejsie na współpracę z KWK Murcki**
- ▶ **Zawarcie UMOWY KOMPLEKSOWEJ SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ I ŚWIADCZENIA USŁUG DYSTRYBUCJI**
- ▶ **Zwiększenie mocy przyłączeniowej z wartości 100 kW do wartości 160 kW**
- ▶ **Rozwiązanie umowy o dostawie energii elektrycznej z restrukturyzowaną Kopalnią Murcki z dniem 31.06.2022 r.**
- ▶ **Od 1.07.2022 r. zakład produkcyjny zasilany był z dwóch przyłączy:**
  - 1. Tauron S.A.: 160 kW,**
  - 2. Mikro elektrownia PV: 40 kW**

- ▶ **c.d. INNE WAŻNE WYDARZENIA:**
- ▶ **Z firmą: Tauron Kompensacja Sp. z o.o.** podjęto prace projektowe oraz wykonawcze dla zbudowania i zainstalowania Układu Kompensującego moc bierną indukcyjną baterią kondensatorów z układem sterowania aktywnie reagującego na zmiany mocy biernej indukcyjnej
- ▶ **REGULATOR MOCY BIERNEJ typu LRM001 zamontowano 24.11.2022 r.**
- ▶ Oczywiście pojawiła się jeszcze „**opłata korytarzowa**” – za przekroczenie granic dolnej i górnej miesięcznej wartości poboru energii elektrycznej od wartości planowanej

▶ **c.d. INNE WAŻNE WYDARZENIA:**

- ▶ **Na domiar wszystkiego wybuch wojny oraz przyjęte przez Rząd działania ochronne, w warunkach rzeczywistych odbierające jakąkolwiek możliwość rozsądnego reagowania na zmieniające się warunki rynkowe, uzmysłowiła Właścicielowi powagę sytuacji**
- ▶ **Jedynym wyjściem, pozwalającym zachować namiastkę wpływu na firmową rzeczywistość jest/stało się:**

► **c.d. INNE WAŻNE WYDARZENIA:**

1. Poszukiwanie innego – mającego szansę na posiadanie energii elektrycznej o cenie niższej od ceny Tauronu S.A. (po analizach ofert i licznych godzinach dyskusji, z dniem 1.01.2024 r zawarliśmy umowę na dostawę energii elektrycznej z firmą FORTUM)

2. Budowa dodatkowych źródeł energii o maksymalnej mocy do 50 kW wspomagającej naszą produkcję, a tym samym maksymalne korzystanie z możliwości jakie niesie energoprosumeryzm

- Ujemną stroną przedsięwzięć jest problem z funkcjonowaniem e-licznika i dostępu do baz danych pomiarowych prowadzonych przez Tauron Dystrybucja

Podsumowanie

- ▶ Trzy mikroinstalacje dają podstawy do autonomizacji na osłonie kontrolnej OK1 ze źródłami PV względem KSE w TEE
- ▶ Możliwe zaprezentowane odmienne trzy rozwiązania wskazują na duży potencjał możliwości autonomizacji na osłonie kontrolnej OK1 względem KSE w TEE

Dziękujemy za uwagę